

Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

lix [i.e. i]. Natvra est principiu[m] motus & quietis ejus, in quo inest primò
& per se, & non per accidens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

DISSERTATIO SEPTIMA

De Natura & Arte.

I. **N**ATURA est principium & causa motus & quietis ejus, in quo inest, primò & per se, & non per accidens : sive est causa, ut moveatur id, in quo est, sive cui inest, tanquam pars essentialis. Per motum intellegitur generatio, augmentatio, motus localis ; in summa motus corporeus & sensibilis. Per quietem non intelligitur mera negatio vel cessatio motus, sed positiva permanentia, vel possessio terminorum per motum productorum. Particula & accipienda est copulativè ; non enim datur motus sine termino, nec terminus sine motu, nam & partes cæli continuò moti acquirunt novas & novas ubicationes, quæ sunt termini hujus motus, & terra semper quiescens conservat suum ubi, quæ conservatio est motus. Dicitur : *cui inest* : quia natura debet esse causa, ut generetur, augmentetur, alteretur id, cuius ipsa pars est essentialis : hinc ignis natura non est respectu alterationis, quam producit in subiecto extraneo, qui motus dicitur tamen natu-

naturalis ; quia procedit à causa secunda naturaliter operante. Et quidem debet ei, quod movetur, inesse primò, id est, debet esse quid substantiale & de essentia & primo concepitu essentiali rei , qualis non est subsistentia , aut ullum accidens, et si causa sint motus ejus, in quo insunt.

II. Materia, tam ut est principium passivum seu subjectum receptivum motus ; quam ut est principium activum & emanativum suarum proprietatū & ubicationum, est propriè dicta natura; quia utroq; modo est verè causa, ut moveatur id, in quo est &c. Neq; hinc sequitur, nullum dādum motum violentum; et si enim nullus detur motus violentus respectu materiæ præcisè secūdūm se spectatæ, ut pote indifferētis ad omnem motum recipiendum, datur tamen adhuc motus violentus respectu materiæ, ut inexistens composito, & jam determinatae per formam ad certam rationem compositi & certam speciem motus; sic enim determinatur materia à forma V.G. ignis ad motum sursum Cui nō obstat, quod materia in hunc motum influat ; nam ille motus non dicitur violentus, in quem passum nullo modo influit ; sed in quem non influit cum inclinatione.

III. Si-